

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. BALANDŽIO 21 D.
NUTARIMO NR. 447 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR
PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“
PAKEITIMO**

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimą Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“:

1.1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 2 straipsnio 20 ir 21 dalimis, 6 straipsnio 1, 5 ir 7 dalimis, 6¹ straipsnio 1 dalies 5 punktu ir 7 dalimi, 8 straipsnio 2 dalimi ir 9 straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 9 dalimis ir įgyvendindama 1999 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/62/EB dėl transporto priemonių apmokestinimo už naudojimąsi kelių infrastruktūra su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/362, ir 2019 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/520 dėl elektroninių kelių rinkliavos sistemų sąveikumo, kuria sudaromos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniu lygmeniu keistis informacija apie kelių rinkliavų nesumokėjimo atvejus Sąjungoje, su pakeitimais, padarytais 2022 m. vasario 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/362, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:“.

1.2. Pripažinti netekusiu galios 1.1 papunktį (su visais Aprašo pakeitimais ir papildymais).

1.3. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Kelių naudotojo mokesčio dydžių nustatymo ir šio mokesčio mokėjimo, administravimo ir priežiūros tvarkos aprašą ir 3 punktą išdėstyti taip:

„3. Kelių naudotojai turi teisę kelių naudotojo mokestį mokėti iki įvažiavimo į Aprašo 6 punkte nurodytą kelio ruožą įvairiais atsiskaitymo būdais (grynaisiais pinigais, mokėjimo pavedimu ar kitomis įstatymų nustatytais mokėjimo priemonėmis ar būdais).“

1.4. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašą:

1.4.1. Pakeisti 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Susisiekimo ministras kasmet per dvi savaites nuo tam tikrų metų Lietuvos Respublikos biudžeto patvirtinimo įstatymo įsigaliojimo pateikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei trejų metų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatos projektą.“

1.4.2. Papildyti 3¹ punktu:

„3¹. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 ir 9 dalyse nurodytas veiklas vykdanys subjektai teikia Susisiekimo ministerijai informaciją, reikalingą trejų metų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatos projektui parengti:

3^{1.1}. biudžetinės įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija ir (arba) kurios yra jai atskaitingos, taip pat kiti subjektai, kuriems galimybė gauti Programos finansavimo lėšų numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose bei kurių savininko, dalininko ar akcijų valdytojo teises ir pareigas įgyvendina Susisiekimo ministerija, informaciją apie jiems iš Programos lėšų finansuojamoms pažangos ir tęstinėms veikloms vykdyti

reikalingą lėšų poreikį ir kitą su tuo susijusią informaciją teikia vadovaudamiesi Susisiekimo ministerijos informacijos teikimo Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto projektui ir susisiekimo ministro valdymo sričių trejų metų strateginio veiklos plano projektui parengti planu, tvirtinamu susisiekimo ministro;

3^{1.2.} biudžetinės įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir (arba) kurios yra jai atskaitingos, taip pat kiti subjektai, kuriems galimybė gauti Programos finansavimo lėšų numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose, išskyrus Aprašo 3^{1.1} papunktyje nurodytus subjektus, iki einamųjų metų gruodžio 15 d. pateikia informaciją apie ateinantiems trejiems metams iš Programos lėšų finansuojamoms tęstinėms veikloms vykdyti reikalingą lėšų poreikį, pagrįstą objektyviais duomenimis ir skaičiavimais, kartu nurodo sprendžiamą problemą ir konkretų rezultatą (rodiklį), kuris būtų pasiektas naudojant šias lėšas;

3^{1.3.} valstybinės reikšmės kelių valdytojas, nurodytas Kelių įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje, (toliau – kelių valdytojas) vadovaudamasis susisiekimo ministro nustatytais kelių valdytojo specialiųjų įpareigojimų vykdymui apmokėti skirtų valstybės biudžeto lėšų panaudojimo tinkamumo ir kontrolės reikalavimais, teikia trejų metų specialiesiems įpareigojimams, kurie numatyti ekonomikos ir inovacijų ministro tvirtinamame sąraše, vykdyti planuojamų sąnaudų pagrindimą ir prognozę.“

1.4.3. Papildyti 3² punktu:

„3^{2.} Susisiekimo ministerija, rengdama trejų metų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatos projektą, įvertina:

3^{2.1.} Susisiekimo ministerijai numatytų asignavimų paskirstymą atitinkamų metų strateginiame veiklos plane nustatytiems prioritetams, strateginiams ir veiklos tikslams pasiekti, pažangos ir tęstinės veiklos uždaviniais ir priemonėmis įgyvendinti bei stebėsenos rodiklių siektinoms reikšmėms pasiekti;

3^{2.2.} ar pateiktas Programai įgyvendinti asignavimų poreikis planuojamas siekiant didžiausios naudos mažiausiomis sąnaudomis, racionaliai skirstant turimus finansinius išteklius;

3^{2.3.} ar pateiktas Programai įgyvendinti asignavimų poreikis planuojamas vadovaujantis pagrįstomis planavimo prielaidomis, tiksliais, detaliais ir patikimais duomenimis ir informacija, remiantis einamųjų metų darbų, paslaugų ir prekių kainomis.“

1.4.4. Pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Trejų metų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatos projekte Programos finansavimo lėšos, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktus Programai finansuoti planuojamus maksimalių asignavimų limitus, paskirstomos Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1, 2, 5, 6 ir 9 dalyse numatytas veiklas įgyvendinantiems subjektams pagal šio įstatymo 9 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytas lėšų paskirstymo valstybinės reikšmės ir vietinės reikšmės keliams proporcijas:

4.1. valstybinės reikšmės kelių tinklo veikimui užtikrinti:

4.1.1. kelių valdytojui:

4.1.1.1. išlaidoms už darbus ir paslaugas vykdant Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1–12 punktuose, 14 punkte (aplinkos apsaugos reikmėms ir apsaugos nuo triukšmo statinių prie kelių statybai, žemės rekultivavimo darbams tiesiant ir taisant (remontuojant) kelius) numatytas veiklas apmokėti, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 17 punkte numatyti stacionariajai kelių transporto priemonių svėrimo įrangai įsigyti;

4.1.1.2. išlaidoms, numatytoms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 15, 18 ir 19 punktuose, apmokėti;

4.1.1.3. išlaidoms už darbus ir paslaugas, tvarkant Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje numatytus miestų ir miestelių teritorijose esančių valstybinės reikšmės rajoninių kelių objektus, apmokėti;

4.1.2. akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“:

4.1.2.1. veiklai, numatyti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 25 punkte, vykdyti;

4.1.2.2. išlaidoms, vykdančioms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 20 punkte numatytas veiklas, apmokėti;

4.1.3. viešajai įstaigai Transporto kompetencijų agentūrai funkcijoms, numatytoms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 13, 26 ir 27 punktuose, vykdyti;

4.1.4. Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos veikloms, numatytoms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 23 punkte, vykdyti;

4.1.5. viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai veiklai, numatyti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 21 punkte, užtikrinti;

4.1.6. Susisiekimo ministerijai išlaidoms, numatytoms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 14 punkte (tiesiant, rekonstruojant, taisant (remontuojant), prižiūrint kelius patirtoms išlaidoms už skirtą žemę, nukeliamus ar (ir) griaujamus pastatus ir kitus statinius, želdinius ir kitas naudmenas), 16, 27 ir 28 punktuose, apmokėti;

4.1.7. Lietuvos transporto saugos administracijai veikloms, numatytoms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 22 punkte, vykdyti, Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 17 punkte numatyti mobiliajai kelių transporto priemonių svėrimo įrangai įsigyti;

4.1.8. Informatikos ir ryšių departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos veikloms, numatytoms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 24 punkte, vykdyti;

4.1.9. Aprašo 21.1 papunktyje numatytam vežėjui, teikiančiam keleivių ir transporto priemonių perkėlimo keltais per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į Kuršių neriją ir iš Kuršių nerijos paslaugą, išlaidoms, numatytoms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 9 dalyje, kompensuoti;

4.2. vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų:

4.2.1. savivaldybių institucijų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje numatytiems valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams, atrinktiems pagal Aprašo 5–9 punktus, finansuoti pirmaisiais iš trejų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatos metų;

4.2.2. savivaldybių institucijoms veikloms, numatytoms Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje, vykdyti.“

1.4.5. Papildyti 4¹ punktu:

„4¹. Trejų metų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje Programos finansavimo lėšos, nurodytos Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 5 dalyje ir skirtos miestų ir miestelių teritorijose esančių valstybinės reikšmės rajoninių kelių, kuriuos savivaldybių institucijos sutinka perimti savo nuosavybėn su visais jiems priklausančiais statiniais, objektams finansuoti, paskirstomos vadovaujantis šiais kriterijais:

4¹.1. kelio objektas yra tame savivaldybių institucijoms perduodamame miestų ir miestelių teritorijose esančiame valstybinės reikšmės rajoniniame kelyje, dėl kurio perėmimo jos pateikė sutikimą (toliau – perduodamas kelias);

4¹.2. kelio objektas patenka į vieną iš kelių valdytojo viešai skelbiamų kelių infrastruktūros tvarkymo eilių;

4¹.3. savivaldybės institucijos finansinio įnašo, prisidedančio prie kelio objekto perduodamame kelyje įrengimo ir (ar) tvarkymo darbų, dydis;

4¹.4. gyventojų skaičius mieste ar miestelyje, kuriame yra perduodamas kelias;

4¹.5. perduodamo kelio suminio dangos būklės indekso, kurio reikšmė nustatoma vadovaujantis susisiekimo ministro tvirtinamu valstybinės reikšmės kelių dangos būklės vertinimo tvarkos aprašu, reikšmė;

4¹.6. vidutinis metinis paros eismo intensyvumas perduodamame kelyje;

4^{1.7.} perduodamas kelias yra ar veda į laisvąją ekonominę zoną, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatyme, ar pramonės parką, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme;

4^{1.8.} prie perduodamo kelio, kuriame yra kelio objektas, esančių švietimo įstaigų, vykdančių formalųjį švietimą, kaip tai suprantama pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą, skaičius.“

1.4.6. Papildyti 4² punktu:

„4^{2.} Kelių valdytojas, remdamasis Aprašo 4¹ punkte nustatytais kriterijais ir jiems taikyti skirta kelių valdytojo tvirtinama metodika, sudaro metinį prioritetinį miestų ir miestelių teritorijose esančių valstybinės reikšmės rajoninių kelių, kuriuos savivaldybių institucijos sutinka perimti savivaldybių nuosavybėn su visais jiems priklausančiais statiniais, objektų finansavimo sąrašą.“

1.4.7. Pakeisti 5 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„5. Trejų metų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje Programos finansavimo lėšos, nurodytos Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje ir skirtos valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti, paskirstomos:“.

1.4.8. Papildyti 5.4 papunkčiu:

„5.4. vietinės reikšmės kelių objektams – tiltams ir viadukams.“

1.4.9. Pakeisti 6 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„6. Kelio objektas gali būti finansuojamas pagal Aprašo 5.1 papunktį, jeigu atitinka visas šiame punkte nurodytas sąlygas; kelio objektas gali būti finansuojamas pagal Aprašo 5.2, 5.3 ar 5.4 papunktį, jeigu atitinka Aprašo 6.1–6.4 papunkčiuose nurodytas sąlygas:“.

1.4.10. Pakeisti 8 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„8. Aprašo 5.1 ir 5.4 papunkčiuose nurodytiems kelių objektams taikomi šie vertinimo kriterijai:“.

1.4.11. Pakeisti 10 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„10. Savivaldybių institucijos, siekiančios, kad vietinės reikšmės kelio objektas būtų atrinktas finansuoti Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 6 dalyje numatytais valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams skiriamomis lėšomis, iki einamųjų metų rugsėjo 30 d. Susisiekimo ministerijai turi pateikti šiuos dokumentus:“.

1.4.12. Pakeisti 10.1.7 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„10.1.7. vidutinis metinis paros eismo intensyvumas iki kelio objekto įgyvendinimo pradžios (netaikoma kelių objektams, nurodytiems Aprašo 5.2 ir 5.3 papunkčiuose);“.

1.4.13. Pakeisti 10.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„10.5. vidutinio metinio paros eismo intensyvumo kelio objekte tyrimo (skaičiavimo) dokumentus (netaikoma kelių objektams, nurodytiems Aprašo 5.2 ir 5.3 papunkčiuose);“.

1.4.14. Pakeisti 10.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„10.6. Strateginio valdymo metodikos 140 punkte nurodytus projekto, atitinkančio kelio objektą, įgyvendinimo plano dokumentus;“.

1.4.15. Papildyti 10.7 papunkčiu:

„10.7. dokumentus, kuriais patvirtinama kelio objekto atitiktis Aprašo 9 punkte nustatytiems reikalavimams (taikoma tik kelių objektams, nurodytiems Aprašo 5.2 ir 5.3 papunkčiuose).“

1.4.16. Pakeisti 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. Susisiekimo ministerija pateiktiems prašymams vertinti ir valstybei svarbių vietinės reikšmės kelių objektų sąrašui (toliau – sąrašas) parengti sudaro Valstybei svarbių vietinės reikšmės kelių objektų atrankos komisiją (toliau – Komisija), į kurią įtraukia Vyriausybės kanceliarijos, Susisiekimo ministerijos, kelių valdytojo, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Krašto apsaugos ministerijos, viešosios įstaigos Transporto kompetencijų agentūros, viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros atstovus. Komisija kelių objektų atranką vykdo vadovaudamasi Apraše nustatytais reikalavimais ir savo darbą organizuoja vadovaudamasi susisiekimo ministro tvirtinamu Komisijos reglamentu.“

1.4.17. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Komisija, įvertinusi prašymus, planavimo būdu atranka valstybei svarbius vietinės reikšmės kelių objektus ir sudaro jų sąrašą. Į sąrašą įtrauktiems valstybei svarbiems vietinės

reikšmės kelių objektams paskirstomų Programos finansavimo lėšų suma neturi viršyti trejų metų Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje jiems numatytų lėšų dydžio.“

1.4.18. Pakeisti 14 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„14. Aprašo 5.1 ir 5.4 papunkčiuose nurodyto kelio objekto, kuris atitinka Aprašo 6 punkte nustatytus reikalavimus ir kurio finansavimas galimas pagal Aprašo 7 punktą, finansavimo dydis apskaičiuojamas pagal formulę:“.

1.4.19. Pakeisti 19 punktą ir jį išdėstyti taip:

„19. Susisiekimo ministerija ir Aprašo 3¹ punkte nurodyti subjektai Programos finansavimo lėšas naudoja Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnyje nustatytoms veikloms finansuoti, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo įgyvendinimo“, o subjektai, su kuriais pasirašomos valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartys, – ir susisiekimo ministro nustatyta valstybės biudžeto programoms vykdyti skirtų biudžeto lėšų panaudojimo kontrolės, strateginio veiklos plano įgyvendinimo rezultatų stebėsenos, metinių veiklos planų ir jų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarka.“

2. Nustatyti, kad nuo 2027 m. sausio 1 d., nebelikus prievolės mokėti kelių naudotojo mokesčio, transporto priemonių valdytojai gali susigrąžinti nepanaudotą sumokėto kelių naudotojo mokesčio dalį:

2.1. Grąžinama tik už metų tarifo kelių naudotojo mokesčio dokumentus sumokėta nepanaudota kelių naudotojo mokesčio dalis.

2.2. Nepanaudota kelių naudotojo mokesčio dalis grąžinama transporto priemonės valdytojo prašymu, pateiktu valstybinės reikšmės kelių valdytojui ne vėliau kaip 2027 m. birželio 30 d.

2.3. Kelių naudotojo mokesčio grąžintina suma apskaičiuojama pagal formulę:

$$G = \frac{M}{12} \times L, \text{ kur}$$

G – grąžintina suma;

M – metų tarifo kelių naudotojo mokesčio dokumento kaina;

L – iki kelių naudotojo mokesčio dokumento galiojimo pabaigos likęs mėnesių skaičius.

2.4. Kelių naudotojo mokesčio grąžintiną sumą apskaičiuoja ir nepanaudotą kelių naudotojo mokesčių per 90 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo dienos transporto priemonės valdytojui grąžina valstybinės reikšmės kelių valdytojas.

3. Nustatyti, kad šio nutarimo 1.1, 1.2, 1.4.5 ir 1.4.6 papunkčiai įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras